

**Kaupallisten kalastajien ja
kalatalousalue toimijoiden tiedotus- ja
koulutusristeilyt vuonna 2022
loppuraportti 31.10.2022**

EUROOPAN MERI- JA KALATALOUSRAHASTO
SUOMEN TOIMINTAOHJELMA
2014-2020

Hanke on osittain Euroopan
meri- ja kalatalousrahaston
rahoittama (EMKR)

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

SAARISTOMEREN KALATALOUDEN TOIMINTARYHMÄ
FISKEAKTIONSGRUPPEN I SKÄRGÅRDHAVET

Anu Niinikorpi

Länsi-Suomen Kalatalouskeskus

Tiivistelmä ja kuvailulehti
Hankkeen nimi ja hankenumero Kaupallisten kalastajien tiedotus- ja koulutusristeily EMKR 171118
Hankkeen kesto 4.6.2021-31.10.2022
Hyväksytty rahoitus Hankkeen hyväksytyt kokonaiskustannukset 41 600 euroa. Varsinais-Suomen ELY-keskus Saaristomeren kalatalouden toimintaryhmän toimintaan myönnetystä määrärahasta toimintaohjelman tuki 29 800 euroa (71,64 % kokonaiskustannuksista).
Toteuttaja Länsi-Suomen Kalatalouskeskus ry, Puutarhakatu 19 A, 20100 Turku.
Yhteyshenkilö Anu Niinikorpi Puhelin: 0400 878718 Sähköposti anu.niinikorpi@kalatalouskeskus.fi

I SISÄLLYS

2	Hankkeen tausta ja tavoitteet.....	3
2.1	Taustaa	3
2.2	Tavoitteet	3
3	Hankkeen toimenpiteet	4
3.1	Toteuttaja	4
3.2	Aikataulu	4
3.3	Ohjausryhmä.....	5
3.4	Rahoitus	5
3.5	Laivaseminaarin ennakkojärjestelyt.....	7
3.6	Kalatalousaluettoimijoiden laivaseminaari.....	8
4	Tulokset ja arviointi	12
4.1	Laivaseminaari	12
4.2	Palautteet	12
4.3	Taloudellinen toteuma	15
4.4	Arviointi	15
5	LIITTEET	16

2 HANKKEEN TAUSTA JA TAVOITTEET

2.1 TAUSTAA

Saaristomeren ja Selkämeren kaupallisille kalastajille suunnattu tiedotus- ja koulutusristeilykäytäntö aloitettiin vuonna 2003 SAMPI – projektin yhteydessä. Ensimmäiseen risteilyyn osallistui 45 henkilöä. Seminaarista on vuosien saatossa muodostunut suurin kalastajatapahtuma koko Suomessa, ja osallistujia on ollut viime vuosina noin 110.

Kerätyn palautteen perusteella tapahtuma on alalle erittäin tärkeä. Vuodesta 2016 lähtien tapahtumaa on rahoitettu vuorovuosin Saaristomeren sekä Selkämeren ja Pyhäjärven kalatalouden toimintaryhmien kehiksestä.

Vuonna 2020 Saaristomeren kalatalouden toimintaryhmä rahoitti ja järjesti kalatalousalueristeilyn, joka niin ikään koettiin tarpeelliseksi ja hyödylliseksi tapahtumaksi kalatalouden näkökulmasta.

Länsi-Suomen Kalatalouskeskus on Varsinais-Suomessa ja Satakunnassa toimiva kalatalouden neuvontajärjestö, joka on ollut sekä järjestämässä risteilyjä, että osallisena niiden suunnittelussa jo aikaisempina vuosina.

2.2 TAVOITTEET

Hankkeen tavoitteena on välittää ajankohtaisia asioita ja uutta tietoa kalastajille, kalatalousalueille ja kalavesien omistajille, lisätä alan osaamista ja kalastajien sekä vedenomistajien keskinäistä yhteistyötä. Samalla tapahtumat ovat verkostoitumistilaisuuksia kalastajille, kalatalousaluetoimijoille ja kalatalouden sidosryhmille kuten neuvontajärjestöille, viranomaisille ja tutkijoille.

3 HANKKEEN TOIMENPITEET

3.1 TOTEUTTAJA

Hankkeen toteutti Länsi-Suomen Kalatalouskeskus ry, joka on Varsinais-Suomessa ja Satakunnassa toimiva kalatalouden neuvontajärjestö. Yhdistyksen tarkoituksena on kalatalouden yleisten edellytysten parantaminen toimialueellaan. Sen tehtäviin kuuluu muun muassa kaupallisen kalastuksen ja toimintaedellytysten kehittäminen ja turvaaminen ja yleisen kalataloustietouden levittäminen laajojen kansalaispiirien keskuudessa. Iktyonomi Anu Niinikorpi toimi hankkeen projektipäällikkönä vastaten hankkeen käytännön toimenpiteistä ja hallinnosta. Lisäksi Länsi-Suomen Kalatalouskeskuksen hanketyöntekijä Jonna Tähtinen osallistui seminaarien käytännön järjestelytyöhön.

Hankkeelle perustettiin ohjausryhmä, jonka kokoonpano ja toiminta on kuvattu luvussa 3.3.

3.2 AIKATAULU

Hankkeen suunnittelu ja ohjausryhmän kokoaminen aloitettiin kesäkuussa 2021. Länsi-Suomen Kalatalouskeskus jätti hankehakemuksen Maaseutuviraston ylläpitämään Hyrrä-palveluun 4.6.2021, jonka jälkeen hanke oli virallisesti vireillä ja siitä syntyneet kulut tukikelpoisia.

Kalatalousaluetoimijoille suunnattu koulutusristeily pidettiin 6.–7. huhtikuuta 2022. Kaupallisten kalastajien tiedotus- ja koulutusristeily oli tarkoitus pitää helmikuussa 2022, mutta koronatilanteeseen liittyvien kokoontumisrajoitusten vuoksi se siirrettiin pidettäväksi 16.–17.8.2022.

Hankkeelle haettiin kerran jatkoaikaa koronatilanteen vuoksi ja kerran muutosta kustannusarvioon. Hanke päättyi 31.10.2022.

3.3 OHJAUSRYHMÄ

Hankkeen ohjausryhmään valittiin edustajat seuraavista organisaatioista (sulkeissa edustaja):

Selkämeren ja Pyhäjärven kalatalouden toimintaryhmä (Mika Halttu)

Saaristomeren kalatalouden toimintaryhmä (Maria Saarinen)

Saaristomeren Ammattikalastajat ry (Olavi Sahlstén)

Selkämeren Ammattikalastajat ry (Heikki Salokangas)

Suomen Ammattikalastajaliitto ry (Kim Jordas)

Åbolands fiskarförbund rf (Kaj Mattsson)

Länsi-Suomen Kalatalouskeskus ry (Petri Rannikko)

Kustavin-Uudenkaupungin kalatalousalue (Vesa Liukkonen)

Eurajoki-Lapinjoen kalatalousalue (Marjo Aikko)

Ohjausryhmän puheenjohtajana toimii Heikki Salokangas ja sihteerinä Anu Niinikorpi. Ohjausryhmä kokoontui hankkeen aikana kahdeksan kertaa. Tapaamisista viisi järjestettiin etäyhteydellä ja yksi sähköpostikokouksena.

3.4 RAHOITUS

Hankkeen kokonaiskustannuksiksi arvioitiin 41 600 euroa (muutoshakemus 24.8.2022). Varsinais-Suomen ELY-keskus myönsi hankkeelle tukea Saaristomeren kalatalousryhmän toimintaan myönnetystä määrärahasta hakemuksen mukaisesti 29 800 euroa, joka oli 71,64 % kokonaiskuluista. Hankkeen omarahoitusosuus oli 11 800 euroa, joka oli 28,37 % kokonaiskuluista.

Toimintaohjelman tuki jakautui seuraavasti:

EU:n rahoitusosuus (EMKR) (14,33 %) 5960,00 euroa

Kansallinen rahoitusosuus (57,31 %) 23 840,00 euroa

Omarahoitus (28,36 %) 11 800,00 euroa

Yhteensä (100,00 %) 41 600,00 euroa.

Kustannukset koostuvat henkilöstökuluista, matkakuluista, ostopalveluista, materiaalihankinnoista ja yleiskuluista. Omarahoitusosuus katetaan osallistumismaksuilla (Viite: MMM:n ohje osallistumismaksuista yksityisenä rahoituksena).

Kalatalousalue toimijoiden (kalatalousalueiden ja osakaskuntien hallitusten jäsenet, kalastuksenvalvojat, osakaskuntatoimijat) matkaa tuettiin siten, että he maksoivat noin 50 % todellisista matkakuluista. Kaupallisten kalastajien matkoja tuettiin siten, että he maksoivat 35-48 % todellisista matkakuluista. Tuen osuus oli suurempi Saaristo- ja Selkämeren toimintaryhmien alueen kalastajille, joille matka hankesuunnitelman mukaan oli suunnattu (viite: MMM:n ohje art. 63 opintomatkasta). Muiden osallistujien matkan hinta laskettiin todellisten kustannusten mukaan. Luennoitsijat ja ohjausryhmän jäsenet (viranomaisia lukuun ottamatta) eivät maksaneet osallistumismaksuja.

Kalatalousalueiden yhteistyöllä välitettiin tarpeellista tietoa toimijoille ja rakennettiin yhteistyötä

Länsi-Suomen kalatalouskeskus järjesti kalatalousalueiden tiedotus- ja koulutusristeilyn huhtikuun alussa Viking Line m/s Glorylla. Kyseessä oli ensimmäinen Varsinais-Suomen ja Satakunnan yhteinen koulutustilaisuus.

Tilaisuuden tavoitteena oli välittää ajankohtaisia asioita ja uutta tietoa kalatalousalueille ja sidosryhmille. Mukana seminaarissa oli edustajat jokaisesta maakunnan yhdestätoista kalatalousalueesta ja lisäksi osakaskuntatoimijoita, ELY:n asiantuntijoita ja Ammattiopisto Livian kala-alan opiskelijoita ja opettajia.

Kuva: Leena Rannikko näyttää kartalta nousualueita, kalatiet ja purettavat padot

Risteilyn esitykset löytyvät kotisivuiltamme www.kalatalouskeskus.fi

Päivän aikana kuultiin esitelmää kalatalousalueista ja osakaskuntia koskevasta lainsäädännöstä, nousualueista, rannikon lisääntymisaluekunnostuksista ja yhtenäislupa-alueista. Seminaarin puheenjohtajana toimi Kaj Mattsson Åbolands Fiskeriförbundilta.

Kalatalouden Keskusliiton lakimies Elias Rauhalan esitys kiinnosti erityisesti osakaskuntatoimijoita.

Puheenvuorossaan Rauhala käsittelee kalatalousalueen hallituksen toiminnan lisäksi osakaskunnan koolle kutsumista ja osakaskunnan kirjanpitovelvollisuutta.

Seminaari on osa hanketta, johon on saatu rahoitusta Saaristomeren kalatalousryhmän kehiksestä Euroopan meri- ja kalatalousrahaston kehiksestä.

Tilaisuus sai hyvän vastaanoton ja tavoitteenamme on järjestää vastaava tilaisuus myös keuhällä 2023.

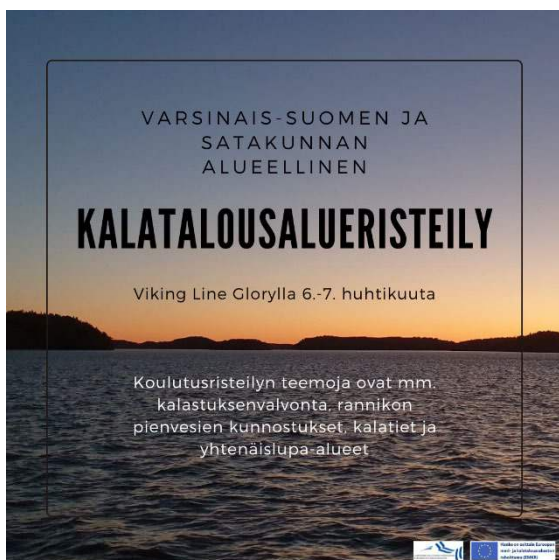
Kuva: Elias Rauhala kävi esitelmässään läpi kalatalousalueiden hallitusten vastuista ja katsauksia osakaskuntien hallintoon

Kuva 1. Länsi-Suomen Kalatalouskeskuksen uutiskirje 1/2022. S. 8.

3.5 LAIVASEMINAARIEN ENNAKKOJÄRJESTELYT

Laivaseminaaria varten pyydettiin tarjoukset eri laivayhtiöiltä. Tarjousten hinnan ja tarkoituksenmukaisen aikataulun perusteella valittiin paikaksi Turusta aamuisin lähtevä Viking Line Glory. Matkojen hinnat sisälsivät auditorion, kokoustarjoillut, lounaan, illallisen, aamupalan ja majoitukset.

Seminaarikutsuja lähetettiin noin 200 kalatalousalueltoimijalle ja 500 kaupalliselle kalastajalle heidän omalla äidinkielellään kirjeillä ja sähköpostilla. Lisäksi sähköpostitse kutsuttiin neuvontajärjestöjen, kalataloushallinnon, tutkimuksen ja oppilaitoksen edustajia. Tilaisuudesta tiedotettiin Länsi-Suomen Kalatalouskeskuksen kotisivuilla, sosiaalisessa mediassa ja Länsi-Suomen Kalatalouskeskuksen jäsenkirjeessä, Kala-aviisissa (kuva 1), Facebookissa ja Instagramissa (kuvat 2 ja 3).

Kuva 2. kalatalousalueristeilyn mainos.

Kuva 3. Ammattikalastajaristeilyn mainos

Osallistujia pyydettiin tekemään ilmoittautumiset ensisijaisesti ilmoittautumislomakkeella.

Seminaarin sisältöä suunniteltiin ohjausryhmätyöskentelynä. Ohjausryhmän ehdotusten ja aikaisempien vuosien ohjelman ja palautteen perusteella projektipäällikkö oli yhteydessä mahdollisiin luennoitsijoihin. Kalatalousalueltoimijoiden seminaariohjelma (liite 1) koostui lopulta kymmenestä esitelmästä. Esitelmien aiheen käsittelivät hallintoa, rahoitusmahdollisuuksia, kalavesien hoitoa, yhtenäislupa-alueiden perustamista ja kalastuksenvalvontaa.

Elokuussa pidetyn, kaupallisille kalastajille suunnatun seminaarin teemoja olivat ammattikalastuksen tulevaisuus, uudet teknologiat ja kala, tulevaisuuden ruoka. Seminaaripäivän aikana oli tarkoitus

kuulla muun muassa kalastustyötä helpottavista ratkaisuista, kotimaisen kalan edistämishjelmasta, uusista pyydystyypeistä, ratkaisuista hyljevahinkojen torjumiseksi, uusista kalatuotteista, ja siitä millä keinoilla kasvavaan kalan kysyntään vastataan tulevaisuudessa.

Valitettavasti muuttuneesta ajankohdasta ja koronatilanteesta johtuen ohjelma muuttui vielä seminaaria edeltävänä päivänä ja esitelmät kalastustyötä tukevista teknologioista ja uusista tavoista tuottaa kalaruokaa peruuntuivat. Nämä onnistuttiin nopealla aikataululla korvaamaan paneelikeskustelulla. Lopullinen seminaariohjelma raportin liitteenä (liite 2).

3.6 KALATALOUSALUETOIMIJOIDEN LAIVASEMINAARI

Seminaari järjestettiin 6. huhtikuuta Turusta Viking Line m/s Glorylla.

Seminaarin avasi ohjausryhmän puheenjohtaja Heikki Salokangas. Puheenjohtajana toimi Åbolands Fiskarförbundin toiminnanjohtaja Kaj Mattsson.

Aamupäivän esitelmät käsittelivät kalatalousalueiden hallintoa ja rahoitusta: Okku Kalliokoski Varsinais-Suomen ELY:stä kertoi ELY:n ajankohtaisista ja kalastuslain muutoksista. Samasta teemasta jatkoi Kalatalouden keskusliiton lakimies Elias Rauhala, joka käsitteli myös kalatalousalueen hallituksen vastuuta. Petri Rannikko Länsi-Suomen Kalatalouskeskuksesta kertoi neuvontajärjestön toiminnasta ja palveluista. Saaristomeren Kalaleaderin aktivaattori Maria Saarinen ja Lännen Kalaleaderin aktivaattori Mika Halttu esitelmöivät kalaleaderin tulevasta ohjelmakaudesta ja maaseutuleaderin mahdollisuuksista.

Lounaan jälkeen Leena Rannikko Varsinais-Suomen ELY-keskuksesta kertoi Varsinais-Suomen ja Satakunnan vaellusteiden avaamisesta ja kalankulun edistämisestä. Valonian Jussi Aaltosen aiheena oli Saaristomeren rannikon pienvedet -hankkeen tulokset ja tunnistetut tarpeet.

Kuva 4. Okku Kalliokoski, aiheena ajankohtaista ELY-keskuksesta muutama sananen kalastuslaista.

Kuva 5. Jussi Aaltonen, aiheena Saaristomeren rannikon pienvedet -hankkeen tulokset ja tunnistetut tarpeet.

Lisäksi kalatalousaluetoimijat esitelmöivät aluekohtaisesta omilta alueiltaan: Jukka Hietamäki Karvianjoen kalatalousalueilta kertoi miten Isojärven osakaskunnat oli yhdistetty, Markku Ketonen Lounais-Suomen kalatalousalueelta yhteistyössä Airisto-Velkuan kalatalousalueen kanssa hankitusta valvontaveneestä ja Vesa Liukkonen Kustavin-Uudenkaupungin kalatalousalueelta kalastuksenvalvonnan tapausesimerkkejä Kustavista.

Kuva 2. Jukka Hietamäki, Case Isojärvi

Seminaaripäivää tauotti lounas- ja kahvitauko. Seminaarin jälkeen oli varattu hieman aikaa muun muassa kokouksille ja verkostoitumiselle ennen illallista.

3.7 KAUPALLISTEN KALASTAJIEN TIEDOTUS- JA KOULUTUSRISTEILY

Seminaaripäivä alkoi kokoontumisella Viking Linen terminaalissa, josta siirryttiin laivan kokoustiloihin. Koska osa osallistujista oli tullut pitkän matkan päästä, päivä aloitettiin kevyellä aamupalalla. Seminaarin avasi ohjausryhmän puheenjohtaja Heikki Salokangas ja puheenjohtajana toimi Suomen Ammattikalastajaliiton toimitusjohtaja Kim Jordas.

Kuva 7. Hankkeen ohjausryhmän puheenjohtaja Heikki Salokangas avaamassa tilaisuutta

Aamupäivän ensimmäisessä esityksessä Risto Lampinen maa- ja metsätalousministeriöstä kertoi ehdotuksesta YKP:n täytäntöönpanolain muuttamiseksi, VN:n asetuksesta siian kalastuksen säätelystä ja hylkeiden käsittelykorvauksesta, Itämeren kalastuskiintiöistä, EMKVR-ohjelman tilanteesta, VN asetuksesta Ukrainan sodan kriisituesta sekä valmistautumisesta EU:n kalastusvalvonta-asetuksen muuttamisen myötä tulevista muutoksista. Okku Kalliokoski Varsinais-Suomen ELY-keskuksesta kertoi omassa esityksessään KHS-prosessin edistymisestä, alueellisesta luvasta kaupallisen kalastuksen harjoittamiseen (KalL 13 §), kalastusvalvonnasta ja EMKVR:n käynnistymisestä.

Lisäksi aamupäivällä Petri Rannikko Länsi-Suomen Kalatalouskeskukselta kertoi käytännön esimerkkejä toteutuneista hankkeista toimialueellaan. Saaristomeren Kalaleaderin aktivaattori

Maria Saarinen ja Lännen Kalaleaderin aktivaattori Mika Halttu esittelivät kalaleadereiden tulevaa ohjelmakautta.

Lounaan jälkeen teemana olivat Luonnonvarakeskuksen uusimmat tutkimukset. Petri Suuronen piti esitelmän TUKALA:sta ja uusista hyljekarkottimista. Jari Raitaniemen esitelmä käsitteli silakkakannan tilaa ja Mats Westerbom esitteli alkavaa hanketta, jossa selvitetään merimetson aiheuttamia välittömiä vahinkoja.

Viimeisessä osiossa Hanna Pere ja Kirsi Nuorikkala avasivat kalatuotteiden markkinanäkymiä. Päivän päätteeksi pidettiin paneelikeskustelu, johon osallistui Lars Sundqvist Varsinais-Suomen ELY-keskuksesta, Katriina Partanen ProKalasta, Vesa Karttunen Kalatalouden keskusliitosta, Kaija Saarni Luonnonvarakeskuksesta sekä Petri Suuronen Luonnonvarakeskuksesta. Yleisö sai jättää etukäteen panelisteille kysymyksiä ja lisäksi esittää kysymyksiä myös keskustelun aikana.

Kuva 8. Panelistit

Tilaisuuden jälkeen kokoonnuttiin tutustumista ja verkostoitumista varten vapaamuotoiseen tapaamiseen Vista Lounge -ravintolatilaa ja syötiin yhteinen illallinen ravintola Marketissa.

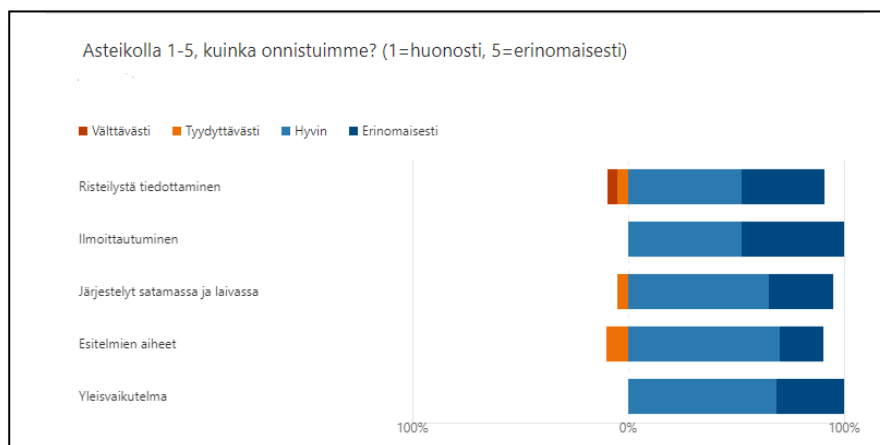
4 TULOKSET JA ARVIOINTI

4.1 LAIVASEMINAARI

Laivaseminaarien käytännön järjestelyt sujuivat hyvin. Kalatalousalue toimijoille suunnatun risteilyn osanottajamääräksi oli arvioitu 80 ja matkalle ilmoittautui 74 lähtijää. Lopulta koronan vuoksi moni joutui perumaan ja lähtijöitä oli 63. Kaupallisten kalastajien tiedotus- ja koulutusristeilylle arvioitiin lähtevän 120 osallistujaa, mutta ilmoittautuneita oli lopulta 94. Koronatilanteeseen liittyvistä syistä seminaariin osallistui lopulta 90 henkilöä. Näistä hieman yli puolet oli kaupallisia kalastajia.

4.2 PALAUTTEET

Kalatalousalue toimijoilta kerättiin palautetta 6.4.2022 järjestetystä seminaariristeilystä verkkokyselyllä. Osallistujilta kysyttiin arviota risteilyn onnistumisesta, parhaasta esityksestä, mistä aiheesta seuraavissa koulutustilaisuuksissa olisi tärkeää puhua ja lisäksi oli mahdollista antaa vapaata palautetta. Vastauksia saatiin 22. Palautteiden perusteella risteilyjärjestelyihin oltiin tyytyväisiä (kuva 9)

Kuva 9. Palautekyselyn tuloksia

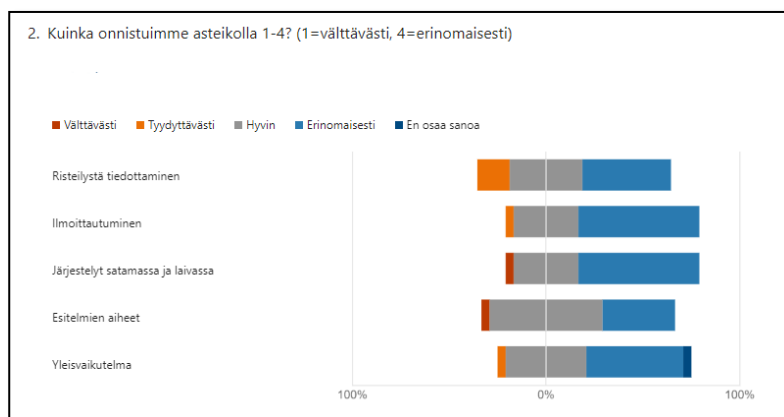
Päivän kiinnostavimmat esitelmät olivat *Kalatalousalueiden hallitusten vastuut* (Elias Rauhala, Kalatalouden keskusliitto) ja *Kalateitä ja patojen pukuja – vaellusteitä auki Varsinais-Suomessa ja Satakunnassa* (Leena Rannikko, Varsinais-Suomen ELY-keskus).

Tulevien koulutusten aiheiksi ehdotettiin ja toivottiin muun muassa valvonnasta, kalaistutuksista, osakaskuntien hallinnosta, tietoa kalatalousalueiden toiminnasta eri puolelta Suomea. Vapaassa

palautteessa kiitettiin esitelmää ja ajankohtaisia aiheita. Kokoustilaa arvosteltiin liian pieneksi ja näkyvyys takarivistä oli huono.

Kaupallisten kalastajien tiedotus- ja koulutusristeilyn palautteita kerättiin paperilomakkeilla ja verkkolomakkeella tilaisuuden jälkeen. Palautteita saatiin 24 kappaletta. Lisäksi palautteita kerättiin osana hankkeen tiedotusta sekä puhelimitse että Turun Silakkamarkkinoilla lokakuussa 2022. Erityisesti tilaisuuksien sopivaa ajankohtaa selvitettiin osallistuneilta, mutta myös niiltä, jotka joko peruivat osallistumisensa tai ovat osallistuneet aikaisemmin, mutta vuonna 2022 jättivät osallistumisensa väliin.

Saatujen palautteiden perusteella tämänkin tilaisuuden järjestelyihin oltiin tyytyväisiä (kuva 10).

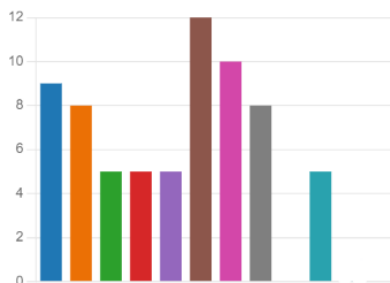
Kuva 10. palautekeskustelun tuloksia

Päivän kiinnostavimmat esitelmät osallistujien mukaan olivat Petri Suurosen Tukala - ratkaisuja ja teknologioita kalastuksen kehittämiseksi, Jari Raitaniemen Laihoja silakoita – tuoreimpia tietoja silakkakannoista ja kanta-arviosta sekä Heikki Salokankaan avauspuheenvuoro.

Koska seminaariohjelma muuttui vielä tilaisuutta edeltävänä päivänä, lomakkeen vaihtoehdot eivät täysin vastanneet päivän kulkua. Lomakkeelta puuttui Mats Westerbomin esitys *Merimetson aiheuttamat välittömät vahingot pyydyksissä ja vesiviljelyssä tutkitaan uudessa hankkeessa* sekä paneelikeskustelu. Keskustelusta päätellen molemmat herättivät kuitenkin kuulijoiden kiinnostuksen. Jokainen pidetty esitys oli saanut vähintään viisi ääntä.

3. Mikä/mitkä olivat mielestäsi päivän kiinnostavimmat esitelmät? Voit valita useita.

- Avauspuheenvuoro - Heikki Sal... 9
- MMM ajankohtaiset - Risto Lam... 8
- Ajankohtaista ELY-keskuksesta j... 5
- Kaupalliseen kalastukseen liittyy... 5
- Kalaleaderit, tuleva ohjelmakaus... 5
- TUKALA - ratkaisuja ja teknologi... 12
- Laihoja silakoita – tuoreimpia tie... 10
- Merimetson aiheuttamat välittö... 8
- Kotimaisten kalatuotteiden näky... 5

Kuva 10. palautekeskustelun tuloksia.

Palautekyselyn 5. kysymys koski risteilyn ajankohtaa. Kaupallisten kalastajien tiedotus- ja koulutusristeily (ammattikalastajaristeily) on perinteisesti pidetty helmikuussa, mutta 2022 helmikuun koronatilanteen takia tilaisuus siirrettiin elokuulle. Kaikkien vastaajien joukossa helmikuu ja elokuu olivat lähes yhtä suosittuja, mutta vastanneista ammattikalastajista kahdeksan vastasi helmikuun olevan parempi ajankohta ja vain kaksi elokuun. Risteilyn peruneet tai väliin jättäneiden kommentit tukevat tätä käsitystä. Elokuu on osalle kalastajista tärkeää kalastuskautta, jolloin työstä irrottautuminen on vaikeampaa kuin helmikuussa.

Osallistujat saivat vastata vapaasti kysymykseen *Mistä aiheista haluaisit kuulla seuraavissa kaupallisen kalastuksen tilaisuuksissa?* Useammassa vastauksessa nostettiin esiin aloittavia kalastajia, esimerkiksi aloittavan kalastajan tuki, ammatinharjoittamisen tulevaisuus ja mistä uusia kalastajia saadaan alalle. Myös kalastajien omia ajatuksia alan nykytilasta haluttaisiin kuulla esimerkiksi paneelikeskustelusta. Aiheina uudet pyydystekniikat ja keinot rannikkokalastuksen kehittämiseksi kiinnostavat, kuten myös merimetsojen ja hylkeiden aiheuttamat haitat ja ratkaisut niihin. Ehdotettuja aiheita, joista ei ainakaan viime vuosina vastaavissa tilaisuuksissa ole kuultu, olivat kalastajan toiminta asiakaspalvelussa, kalastajien tyky-toiminta ja kalastuskokemuksia muualta kuin Suomesta.

Palautetta ja kommentteja sai antaa myös vapaasti. Valitettavasti myös kaupallisten kalastajien risteilyllä kokoustila koettiin huonon näkyvyyden vuoksi huonosti soveltuvaksi seminaarin järjestämiseen. Muuten tilaisuuden järjestelyt saivat hyvää palautetta. Myös ohjelman välijiys sai hyvää palautetta, sillä päivän aikana keskustelulle ja ajatusten vaihdolle jäi aikaa.

4.3 TALOUDELLINEN TOTEUMA

Hanke päättyi 31.10.2022 ja sen toteutuneet kustannukset olivat 41 909 euroa. Kustannuksista henkilöstökuluja oli 13 841 euroa (hyväksytyt kustannukset 13 800), matkakuluja 1 453 euroa (hyväksytyt kustannukset 1 200), toimitila- ja toimistokuluja 1 571 euroa (hyväksytyt kustannukset 1 600) ja ostopalveluja 25 043 euroa (hyväksytyt kustannukset 25 000).

Hankkeen hyväksytyt kokonaiskustannukset olivat 41 600 euroa ja myönnetty tuki 29800 euroa. Hankkeen omarahoitusosuus oli 28 % eli 11 800 euroa. Omarahoitusosuus katettiin seminaarien osallistumismaksuilla. Hyväksytyt kustannukset ylittävä osuus katetaan hakijan omista varoista.

4.4 ARVIOINTI JA KEHITYSIDEAT SEURAAVIEN TILAISUUKSIEN VARALLE

Kerätyn palautteen perusteella tilaisuudet onnistuivat hyvin ja ne koetaan osaamisen kannalta hyödyllisiksi. Hankkeessa tavoiteltiin toteutunutta suurempaa osallistujamäärää, mutta todennäköisesti koronatilanteen takia osallistujamäärät jäivät tavoiteltua pienemmiksi, vaikka esimerkiksi tiedotukseen panostettiin huomattavasti: Seminaarikutsuja lähetettiin noin 200 kalatalousalueltoimijalle ja 500 kaupalliselle kalastajalle kirjeellä tai sähköpostilla. Lisäksi sähköpostitse kutsuttiin neuvontajärjestöjen, kalataloushallinnon, tutkimuksen ja oppilaitoksen edustajia. Lisäksi tilaisuudesta tiedotettiin Länsi-Suomen Kalatalouskeskuksen kotisivuilla, Facebookissa ja Instagramissa sekä Länsi-Suomen Kalatalouskeskuksen jäsenkirjeessä, Kala-aviisissa (ks. sivut 6-7).

Molempien seminaarien järjestelyt saivat hyvää palautetta, mutta kokoustila ei ollut seminaarin pitoon soveltuva. Tulevien tilaisuuksien osalta tämä tulee huomioida. Hankkeen aikana tehtiin vertailua eri vaihtoehtojen välillä. Laivaseminaari on paitsi kustannuksiltaan edullinen vaihtoehto, se on koettu myös verkostoitumisen kannalta hyväksi. Seminaariristeilyt voisi tulevaisuudessa järjestää myös jostain muusta kaupungista. Erityisesti kaupallisille kalastajille suunnatun tilaisuuden voisi järjestää osin myös Ahvenanmaalla, jolloin seminaarin jälkeen olisi esimerkiksi mahdollista vierailla paikallisessa kalasatamassa tai tutustua paikallisiin kalastusmenetelmiin tai -välineisiin. Tämä monipuolistaisi tilaisuutta ja lisäisi kalastajien ammattiosaamista.

Ensimmäisen tilaisuuden ohjelma oli palautteen mukaan hieman liian kireä. Jälkimmäisen tilaisuuden ohjelma sai hyvää palautetta, koska aikaa jäi ajatuksenvaihdolle. Koska tilaisuuksien tavoitteena on lisätä verkostoitumista ja keskustelua sidosryhmien välillä, on ohjelmaan jatkossakin syytä jättää tilaa keskustelulle.

5 LIITTEET

Liite 1. Varsinais-Suomen ja Satakunnan kalatalousalueristeily 2022

Seminaarin puheenjohtajana toimii Kaj Mattsson, Åbolands Fiskarforbund

8.00 Hyttikorttien jako Viking Linen terminaalissa (toinen kerros)

8.45 Laiva lähtee, kokoontuminen kannella 10

9.15 Avauspuheenvuoro

Heikki Salokangas, koulutushankkeen ohjausryhmän puheenjohtaja

9.30 Ajankohtaista ELY-keskuksesta ja muutama sananen kalastuslaista

Okku Kalliokoski, Varsinais-Suomen ELY-keskus

10.00 Neuvontajärjestö kalatalousalueiden tukena

Petri Rannikko, Länsi-Suomen Kalatalouskeskus

10.20 Kahvitauko

10.35 Kalatalousalueen hallituksen vastuut

Elias Rauhala, Kalatalouden keskusliitto

11.00 Kalaleaderit, tuleva ohjelmakausi

Maria Saarinen, Saaristomeren Kalaleader ja Mika Halttu, Lännen Kalaleader

11.25 Maaseutuleaderistä mahdollisuuksia?

Tuuli Jansson, Leader Ravakka & Lännen Kalaleader

11.50 Keskustelua aamupäivän aiheista

12.00 Lounas

13.30 Kalateitä ja patojen pukuja – vaellusteitä auki Varsinais-Suomessa ja Satakunnassa

Leena Rannikko, Varsinais-Suomen ELY-keskus

13.55 Miten se tehdään? Yhtenäislupa-alueen perustamisen vaiheita merellä, järvellä ja joella

Olli Ylönen, Länsi-Suomen kalatalouskeskus ja paikalliset toimijat

14.20 Yhteistyön tarpeet ja mahdollisuudet, esimerkkitapaus valvontavene

Anu Niinikorpi, Länsi-Suomen Kalatalouskeskus ja Markku Ketonen, Lounais-Suomen kalatalousalue

14.45 Kahvitauko

15.15 Saaristomeren rannikon pienvedet -hankkeen tuloksia ja tunnistetut kunnostustarpeet

Jussi Aaltonen, Valonia

15.40 Tapausesimerkkejä kalastuksenvalvonnasta Kustavista

Vesa Liukkonen, Kustavin kalatalousalue

16.05 Loppukeskustelu

16.30 Tilaisuus päättyy

18.00 illallinen À la carte -ravintolassa

Liite 2 Kaupallisten kalastajien tiedotus- ja koulutusristeily 2022

16.8. tiistai

8.00 Hyttikorttien jako Viking Linen terminaalissa (toinen kerros)

8.45 laiva lähtee, kokoontuminen ja aamukahvi kannella 9, kokousosastolla

9.15 Avauspuheenvuoro - Heikki Salokangas, koulutushankkeen ohjausryhmän puheenjohtaja

9.35 MMM ajankohtaiset - Risto Lampinen, maa- ja metsätalousministeriö

10.05 Ajankohtaista ELY-keskuksesta ja muutama sananen kalastuslaista

- Okku Kalliokoski, Varsinais-Suomen ELY-keskus

10.35 Tauko

10.45 Kaupalliseen kalastukseen liittyviä hanke-esimerkkejä Länsi-Suomen kalatalouskeskukselta

– Petri Rannikko, Länsi-Suomen Kalatalouskeskus

11.10 Kalaleaderit, tuleva ohjelmakausi

– Maria Saarinen, Saaristomeren Kalaleader ja Mika Halttu, Lännen Kalaleader

11.50 Keskustelua aamupäivän aiheista

12.00 Lounas, The Buffet

13.30 TUKALA - ratkaisuja ja teknologioita kalastuksen kehittämiseksi

- Petri Suuronen, Luonnonvarakeskus

14.00 Laihoja silakoita – tuoreimpia tietoja silakkakannoista ja kanta-arviosta

- Jari Raitaniemi, Luonnonvarakeskus

14.35 Merimetson aiheuttamat välittömät vahingot pyydyksissä ja vesiviljelyssä tutkitaan uudessa hankkeessa - Mats Westerborn, Luonnonvarakeskus

14.50 keskustelua aiheista

15.00 Kahvi

15.30 Kotimaisten kalatuotteiden näkymiä

– Hanna Pere ja Kirsi Nuorikkala, Appetit kala Oy

16.00 Kalakoulun puheenvuoro – Arto Katajamäki, Ammattiopisto Livia

16.15 Paneelikeskustelu

16.45 Loppukeskustelu

17.15 Seminaari päättyy

21.00 illallinen, ravintola Market

17.8. torstai

6.30 Aamiainen, The Buffet

7.30 Laiva saapuu Turkuun303

Kaikki ajat ovat Suomen aikoja. Ohjelmaan saattaa tulla muutoksia.

Mistä aiheista haluaisit kuulla seuraavissa kalatalousalueille suunnatussa koulutuksessa?
Vapaa palaute eli ruusut ja risut

Miten saadaan uusia, nuoria toimijoita mukaan!	Illallinen oli aivan liian aikaisin. Sillä ei ollut merkitystä, että se siirtyi kuudesta varttia yli viiteen, mutta ylipäättään olisi mukavampi seminaarin jälkeen vähän levätä ja mennä illalliselle vasta klo. 21. Nyt illallisen jälkeen porukat väsähtivät.
Osakaskuntien hallinnon hoito viranomaisiin päin. Jäi nyt melkoisen paljon kysymysmerkiksi.	Kaikki ok.
Lisää tietoa sellaisista hankkeista, joista voisi saada apua arjen aherrukseen.	Päivillä lämmin ja mukava tunnelma.
Valvonnasta olisi kiva kuulla lisää.	Tosi kiva kun järjestitte reissun, oli ihanaa olla ihmisten ilmoilla pitkästä aikaa :)
Istutukset, kalastuksen valvonta ja elyn rahoitukset	Pelkästään ruusuja
Mikko Jokinen: Guanonkeräyshanke.	Päivällisen tilalle illallinen!
Osakaskunnan verotuksesta ja hallinnosta	Illallisturska oli ihan hirveää, keittiöön voisi vinkata etukäteen, että kotimaista kalaa, kiitos!
Kalatalousalueiden erilaisia toiminnan muotoja eri puolilta Suomea -> uusia ideoita, raikkaita tuulia, kokemusten vaihtoa ja verkostoitumista	Ruusuja järjestelyistä ja kaikesta. Tarpeellinen tapahtuma. Risuja. Hurmoksellinen populistinen jargoni kylvää vain tarpeetonta riitaa ja oli muutenkin epäasiallista esittäjiä kohtaan. Kalatalous on paljon laajempi asia
Lakitietoisku voisi olla pidempi. Lakitekstien ymmärtäminen ei aina helppoa.	Todella hyvä tilaisuus kaikin puolin. Voi jopa sanoa että opiskelukin voi olla hauskaa.
Vesijättömaitten myynnistä ja lohkomisista. Pienimuotoinen info vesijättömaan ostajalle ja hankintaa harkitseville, mikä on vesijättömaa.????	Ei ole ruusuaika ja risut on poltettu !!
hankerahoituksen ylärajoista ja niiden omarahoitusosuudesta.	Kokous tila oli ahdas kalvojen ala reunoja ei nähnyt. Ruusuna hieno matka jossa kuuli ajankohtaisia asioita. Siitä kiitos järjestäjille.
Kalatalous yrittäminen osa-aikaisena koska ei se tuo riittävää tuloa elämiseen. Selvityksiä mahdollisista tuista joita on mahdollisuus saada vaikka ei ole 1 luokan kalastaja vaan maatalous yrittäjä tai muu ammatin harjoittaja. Mahdollinen maatalous yrittäjä koulutukseen tuotava koulutuksen osa-alueeksi oppilaitoksiin.	Ohjelma hyvin suunniteltu mutta aikataulu kiivas. Jos ei aamupalaa järjesty niin sämpyläkahvit olisi hyvästä. Osa on tullut matkan takaa.

Kyllähän ne kaikki aiheet menettelee, jos nyt satun aiheelle pari päivää uhraamaan. Henkilökohtaisesti preferoin pienempiä tietoiskuja.	Ruusut esitelmöijille. Risut: Kokoustila oli ahdas, melkeimpä tunkkainen. oli turhan (vääristyneesti) politisoitunut.
Länsi-Suomen alueen vesien tila nyt ennen ja tulevaisuudessa.	Nuori nainen joka oli vastuussa risteilyn järjestelyistä selvisi erinomaisesti. Mielestäni ohjelman järjetäminen vielä loppuiltaan oli loistavaa.
Kokemusten jako siitä, miten eri kalatalousalueet ovat saaneet toimintansa käyntiin, pullonkauloja, tiedotus,tiedon panttaaminen, kokemattomuus,työnjako toimari/hallitus, porukat liian tuttuja,julkisten varojen käyttöperiaatteet selviksi, kt-alueet tukevat neuvontajärjestöjä,ei päinvastoin, selkeämmät ja pitkävaikutteiset toimintasuunnitelmat.	ensi puolikas ihan hyvä asia ,buffetin jälkeen meni vähän sivuraiteille
	Luentotila koronakirnu, liian pieni.Keskusteluaikaa olisi pitänyt varata enemmän kokemusten vaihtoon, pienryhmätyöskentelyn pohjalta olisi saatu alkuvuosien kokemukset vaihtoon. Kokouksen avauspuheenvuoro olisi pitänyt pitää eduskunnassa, ainakin minut se sai surulliseksi, näin ei ahdistuksia ratkota. Soitan vielä erikseen.
Osallistujia olisi voinut ns sijoitella kartalle että mistä ketäkin on ja mikä alue on paikalla jotenkin edustettuna. Meri- ja sisävesialueet melko erilaisissa haasteissa. Olsi pitänyt koota myös asioita jotka koetaan osakkaiden, muiden toimijoiden ja ammattikalastajien toiminnan esteenä lait ohjeet ja esim ELYn käytännöt. Kalastuksenvälvönnän kehittäminen pitäisi olla keskustelun aiheena myös että se olisi yhden osapuolen tehtävä ja riittävillä varoilla. Nyt asiat on järjestetty kahdelta taholta ja ne tuntuvat sekavilta ja idea tahtoo olla virkamiesten töiden keksiminen. ELYn lakimiehen ongelmien lähestyminen oli osin hyvä mutta tehtävä tai päämäärä minne koko hallintoa halutaan niin ei tullut kertaakaan kerrottua. Hallintoa pitää saada sujuvammaksi ja ohjeet ja menettelytavat sujuvammaksi sekä perustuen esim ammattikalastajille myönnettäviä lupia faktaan perustuvia mikä on minkäkin alueen saaliin pyynnin rasituskyky. Kiva että esiteltiin leader ja muita hankkeita mutta sekin puoli pitäisi saada järjestettyä paremmin kun toimijoita ja hankkeita asioiden sekoamiseen asti.	

Liite 4. palautteet ammattikalastajaristeilyltä

Mistä aiheista haluaisit kuulla seuraavissa kaupallisen kalastuksen tilaisuuksissa?	Vapaa palaute ja kommentit
Aloittelevien ammattikalastajien tulevaisuus.	Tänä vuonna oli erinomainen ohjelma - ei ollut liian iso ja tiukka paketti - jäi riittävästi tilaa ajatuksien vaihdolle!
Mitä keinoja on vielä löydettävissä rannikkokalastuksen kehittämiseksi ja eteenpäinviemiseksi. Miten hyljeongelmaa voidaan taklata entistä tehokkaammin.	Erittäin mielenkiintoisia aiheita oli kaikki. Hyvä reissu.
Yleensä pyydystekniikasta ja raaka-aineista	Kiitos järjestäjälle erinomaisen onnistuneesta reissusta.
Kaupallisten kalastajien tuntemuksia ja ajatuksia kaupallisen kalastuksen nykytilasta yleensä tai jostain rajatumasta aiheesta esimerkiksi paneelikeskustelun muodossa.	Kokoushuone erittäin huonosti soveltuva, koska esitelmien tekstit näy huoneen keskikohdalta taaksepäin. Päät peittävät näkyvyyttä! Palaute lähinnä laivan suunnittelijalle, joka pahasti on mokannut huoneen suunnittelussa. Valkokangas seinällä pitää olla korkeammalla, mikä on tietty mahdotonta kyseisessä huoneessa. Ensi kerralla erilaisessa kokoustilassa jos mahdollista. Yst. O. PS. Oikeastaan tämä asia pilasi kaikkien esitysten antia. Tosi stressaavaa, kun ei voi seurata esitelmiä valkokankaalta!
Vaihtoehtoiset pyyntitavat, jotka mahdollistavat kaupallisen kalastuksen ilmastonmuutoksesta, rehevöitymisestä, hylkeistä ja merimetsoista ym. huolimatta (vai onko niitä?)	
Millä toimenpiteillä rannikolle olisi ihan oikeasti mahdollista saada uusia kalastajia. Onko se ylipäättään mahdollista? Ainakaan nyt toimenpiteet/juhlapuheet ja todellisuus eivät kohta.	Seminaaritila oli ahdas, ja pylvää estivät monin paikoin näkyvyyden. Valkokangas oli niin alhaalla, että alimmaisista rivejä ei näkynyt.
TYKY, markkinointi, artesaani- ja lähiruokamarkkinat	Hyvä mielenkiintoinen tapahtuma ensikertalaiselle. Hyvät järjestelyt.
Merimetsä- ongelmasta	ELYn kommentointi (selitystä). Drone-esitykset hyviä. Länsi-Suomen ja Saaristomeren esitys (oli mitäänsanomaton).
Merimetsä on suuri haitta perämerellä ja Oulun alueella.	+ / -
Tukala.	Ehkä liian aikaisin.
Kalastajan arki (kalastajan kertomana), miten toimia asiakassuhteessa (vuorovaikutus valttina), onko tyytyväinen kalastaja olemassa :), ulkomailta kokemuksia (kutsuttu kalastaja ulkomailta).	Ohjelma ym. syleilemään myös sisäsuomen ammattilaisia- samassa veneessä ollaan kaikki! Nyt veto voima ei yllä innostamaan esim. Pirkanmaan sakkia liikkeelle! Kokoustilassa ruudut alhaalla, näkemys heikko jo 4. rivissä. Junioripaneeli! Paneelikeskustelussa hyviä, nuorta näkökulmaa.
EMKVR / aloittavan kalastajan tuki, innovaatiot ym. Pro tip: Seppo Luoma, Lappajärvi (googlettakaa).	Tilaisuus oli järjestetty hyvin ja asianmukaisesti